

1. Het woord 'Drie-eenheid', een verlegenheidsoplossing...

Ik las een verhaal over Augustinus. Augustinus was bisschop in Noord-Afrika, in de stad Hippo, rond het jaar 400. Augustinus was een diepe denker en hij heeft ongelooflijk veel betekend voor de

kerk en voor de theologie. Eén van zijn boeken gaat over de Drie-eenheid, God als Vader, Zoon en Heilige

Geest. Het verhaal dat ik las heeft te maken met dat boek. Kort nadat hij klaar was met het schrijven ervan, liep hij een keer langs de kust van de Middellandse Zee. Op het strand zag hij een jongen die steeds met een emmer naar de zee liep, de emmer vol liet lopen en dan terugliep, het strand op, naar een plek waar hij een groot gat in het zand had gegraven.

'Waarom doe je dat?' vroeg Augustinus aan de jongen.

De jongen zei: 'Ik giet de Middellandse Zee in dat gat.'

'Ach jongen,' zei Augustinus, 'dat lukt toch nooit! Dat is onmogelijk! De zee is veel te groot en dat gat is veel te klein.'

Toen Augustinus weer verder wandelde, dacht hij na over die jongen en dat water. En opeens beseftte hij: 'Eigenlijk lijk ik op die jongen. Ik probeerde een boek te schrijven over de Drie-eenheid. Maar dat onderwerp is veel te groot en mijn geest is veel te klein.'

Dat geldt ook voor ons vanmorgen. Als we samen iets proberen te begrijpen van de Drie-eenheid, dan zullen we alleen maar méér ontdekken hoe groot God is en hoe klein wij zijn. Over de Drie-eenheid kun je eigenlijk alleen maar stamelen. Dat voorbeeld van daarnet, van water, ijs en damp, dat helpt mij wel altijd. Maar het is toch maar een voorbeeld. Het woord 'Drie-eenheid' komt niet in de Bijbel voor. Eigenlijk is dat woord een soort verlegenheidsoplossing. Want ja, als je de Bijbel zorgvuldig leest en serieus neemt, dan kun je er niet onderuit: God is onze hemelse Vader.

Maar als je goed op Jezus let, dan móét je wel de conclusie trekken: Jezus is óók God. Hij is de Zoon van God, en Zelf zegt Hij, in Johannes 14: 9: 'Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien.' Eerder, in Johannes 10: 30, zegt Hij: 'Ik en de Vader zijn Eén'. Jezus spreekt met goddelijke macht, Hij vergeeft zonden, terwijl niemand zonden kan vergeven dan alleen God. Want zonde is iets dat tegen Hém gericht is, dus alleen Hij kan dat vergeven. Jezus loopt over het water, Hij stilt de storm en de golven worden stil, Hij wekt doden op, En uiteindelijk staat Hij Zelf op uit het graf. Dus we komen in de Bijbel de Vader tegen, die God is, en de Zoon, die óók God is. En Jezus spreekt over de Heilige Geest, niet als een onpersoonlijke kracht, een soort energie, nee, we hebben het gelezen in vers 15 en 16 van Johannes 14: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht. En Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijft tot in eeuwigheid.'

En die Trooster, de Heilige Geest, heeft een eigen taak. Vers 26: 'Maar de Trooster, de Heilige Geest, Die de Vader zenden zal in Mijn Naam, Die zal u in alles onderwijzen en u in herinnering brengen alles wat Ik u gezegd heb.'

Dus ja, ook de Heilige Geest is God, en ook Hij is een Persoon die bepaalde dingen doet. Dus drie Personen, en toch is er maar één God. We hebben het net nog gehoord, de basisbelijdenis van Israël: 'Hoor Israël, de HERE onze God, de HERE is Eén', je kunt het vinden in Deuteronomium 6, en Jezus haalt het aan. Dus drie Personen en toch één God... Dat klopt natuurlijk niet, met je verstand kun je dat niet begrijpen. En daarom hebben christenen er maar een woord voor bedacht: 'Drie-eenheid'. Maar als je het moet uitleggen, zoals Augustinus dat wilde doen in zijn boek, dan besef je: 'Dit gaat mijn begrip ver te boven.'

2. De Drie-eenheid: God-in-relatie

Het wóórd Drie-eenheid komt dus niet voor in de Bijbel, maar de Here Jezus geeft wel de opdracht om mensen te dopen 'in de naam van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest' (Mattheüs 28: 19). Als we God eren als de Drie-enige, dan doen we dat omdat

we Hem op die manier in de Bijbel tegenkomen. We kunnen dat alleen maar doen met diepe eerbied.

Voor moslims en ook voor orthodoxe Joden is dit echt een gruwel, dat wij geloven in de drie-enige God. Zij zeggen: 'Jullie aanbidden drie goden! Dat is godslastering!' Nu kun je bij moslims zeggen: 'Zij hebben ook een ander boek, zij hebben de Koran, wij hebben de Bijbel.' Maar met orthodoxe Joden delen wij het Oude Testament. Kun je in het Oude Testament ook al iets vinden van die Drie-eenheid? Nou, niet op de manier waarop we dat vinden in het Nieuwe Testament, maar er staat wel een heel opmerkelijke tekst - en die tekst hebben we vanmorgen gelezen - in Genesis 1: 26. Daar gaat het over de schepping van de mens. En als je erop gaat letten, dan zie je dat déze scheppingstekst nét iets anders is dan de andere scheppingsteksten. Eerder in het hoofdstuk staat bijvoorbeeld, dat God zegt: 'Laat er licht zijn', en dan is er licht. Of Hij zegt: 'Laten er lichten zijn aan het hemelgewelf,' en dan zijn ze er: de zon, de maan en de sterren.' Dus je zou dan verwachten dat God zou zeggen: 'Laten er mensen zijn.' En dan zijn er mensen. Maar dat staat er niet! Opeens staat er iets anders, in vers 26: 'En God zei: Laten Wij mensen maken naar Ons beeld, naar Onze gelijkenis...' Waarom staat hier 'Wij' en 'Ons'? Je kunt denken: 'Dat zijn God en de engelen, of zo'. Maar nergens in de Bijbel staat dat de engelen ook mede-scheppers zijn met God. En als God zegt: 'Laten Wij mensen maken naar Ons beeld...', dan is dat niet naar het beeld van God én van de engelen. Dus dat kan niet bedoeld zijn. Dat 'Wij', dat is niet: 'God en de engelen'. Is het dan misschien majesteitsmeervoud, zoals nog steeds de Koning in officiële documenten schrijft: 'Wij, Willem-Alexander, Koning der Nederlanden...' enzovoorts. Is dat het? Dat kan wel, maar overal spreekt God in de Ik-vorm, dan zou Hij toch overal 'Wij' gebruiken? Nee, dat gebeurt alleen hier! En waarom juist hier? Christelijke Bijbelgeleerden hebben alle eeuwen door gezegd: 'In dit woordje "Wij", daarin zie de Drie-eenheid. God laat zien dat Hij in Zichzelf meervoudig is.' In dat boek over de Drie-eenheid, dat Augustinus schreef, daarin zegt hij het op deze manier. Hij zegt: 'De Heilige Geest is als het ware de band van de volmaakte liefde tussen God de Vader en God de Zoon. En in die liefde mogen ook wij delen, want door de Heilige Geest worden wij verbonden met de Vader en met de Zoon.' Ik vind dat zo mooi gezegd! 'De Heilige Geest is de liefdesband tussen Vader en Zoon.' In God Zelf is er dus liefde, God is de God van de relaties, omdat Hij die relatie al in Zichzelf heeft. God is liefde!

En waarom gebruikt God dat woordje 'Wij' nu juist op déze plaats, bij de schepping van de mens? Waarom licht Hij nu juist hiér, bij de schepping van de mens, even een tipje van de sluier op, van wie Hij Zelf is? Dat heeft een reden. Want God maakt de mens 'naar Zijn beeld en gelijkenis'. Dus ook in de mens komt iets van die meervoudigheid van God terug. Als wij geschapen zijn naar Zijn beeld en gelijkenis, dan zit die meervoudigheid van God, die liefde van God, ook in ons. Waar zie je dat aan? Nou, lees maar mee, vers 27: 'En God schiep de mens naar Zijn beeld; naar het beeld van God schiep Hij hem; mannelijk en vrouwelijk schiep Hij hen.' Hier wordt dus gelijk gesproken over de mens in meervoud. Man en vrouw, verbonden door de liefde. Maar dat mag je ook breder trekken: moeder en kind, vader en kind, broer en zus, vrienden, vriendinnen. Wij zijn geschapen naar het beeld van God. Dat houdt heel veel in, maar in ieder geval ook dit: dat wij gemaakt zijn als mensen-in-relatie, relationele mensen. Die liefde die er is in God, die is er ook in ons, tussen ons. Zo zijn we bedoeld. Door de zonde is er veel kapot gegaan, maar zó zijn we geschapen, als mensen-in-relatie.

3. De Trooster wil in je wonen!

En wat gebeurt er nu als God Zijn Heilige Geest geeft? We komen dan terug bij Johannes 14. Daar zegt Jezus in vers 15 en 16: 'Als u Mij liefhebt, neem dan Mijn geboden in acht. En Ik zal de Vader bidden, en Hij zal u een andere Trooster geven, opdat Hij bij u blijft tot in eeuwigheid, namelijk de Geest van de waarheid...' Dus wat is er voor nodig om de Heilige Geest te ontvangen? Dat je de Here Jezus liefhebt, dat je van Hem houdt, en dat je Zijn geboden in acht neemt. Dat je leeft zoals Hij het bedoeld heeft. Eigenlijk net zoals we vorige week hoorden, in de preek van Petrus op de

eerste Pinksterdag: 'Bekeer je en laat je dopen in de naam van Jezus Christus, (richt je dus helemaal op Hem) en je zult de gave van de Heilige Geest ontvangen.' En in Johannes 14 gaat Jezus verder, ik lees nu vers 23: 'Als iemand Mij liefheeft, zal hij Mijn woord in acht nemen; en Mijn Vader zal hem liefhebben, en Wij zullen naar hem toe komen en bij hem intrek nemen.' Zie je dat? Weer dat woordje 'Wij', dat bijna nergens voorkomt, als het gaat over God. Maar hier wel. Jezus omschrijft hier op een andere manier wat Hij eerder zei, over de Trooster, dat de Trooster, de Heilige Geest, bij je zal zijn. Hier zegt Hij: 'De Vader en Ik, Wij zullen naar je toe komen en intrek bij je nemen.'

Vind je dat nou ook niet onvoorstelbaar, dat God de Vader en God de Zoon in je leven willen komen wonen? Dat dát gebeurt als de Heilige Geest in je komt? De band met God wordt zo *close*. De liefde van God in Zichzelf, die liefde, daarin word jij opgenomen. God zegt als het ware: 'Kom erbij, Mijn kind! Kom erbij!'

Geen wonder dat Jezus een bijzondere naam heeft voor de Heilige Geest. Hij noemt Hem de Trooster. In het Griekse origineel staat het woord *paraklētōs*, de Parakleet, dat wil zeggen: 'degene die erbij geroepen wordt', denk maar aan een ambulance, die wordt er ook bijgeroepen. Degene die je te hulp schiet, die het voor je opneemt, die je verdedigt, die vecht voor je leven. Hij komt in je wonen. Persoonlijker kán het niet!

En weet je, we hebben Hem ook zó nodig! Want ons leven is ingewikkeld. Dat geldt voor ons allemaal. Misschien denk je weleens: 'Die heeft een makkelijk leventje, zeg, en die ook'. Maar dat is schijn, dat lijkt maar zo. We hebben allemaal onze *struggles*, en je hebt zó hard iemand nodig die voor je vecht, die voor je klaarstaat, die je troost als je verdriet hebt, en die je weer een duw in de rug geeft. Je kunt niet zonder de Heilige Geest, want je kunt niet zonder God. Maar je hóéft ook niet zonder God! Hij geeft Zijn Geest aan iedereen die zijn leven bouwt op Jezus Christus. Kun je je voorstellen dat voor christenen die vervolgd worden dit een enorme troost is, en een heel bijzondere bemoediging?

Ik las op de website van Stichting De Ondergrondse Kerk een indrukwekkend verhaal. Stichting De Ondergrondse Kerk is een collega-organisatie van Open Doers. Op die website stond het getuigenis van Twen Theodros, een vrouw uit Eritrea. Eritrea ligt in Noordoost-Afrika en Eritrea heeft een verschrikkelijk regime. Geen wonder dat zoveel mensen vluchten uit dat land, geef ze maar eens ongelijk. Twen werd gevangen genomen omdat ze niet bij één van de officiële religies hoorde. Ze was tot een levend geloof in Jezus Christus gekomen en ze kreeg een papier voor haar neus, dat ze moest tekenen. Daardoor zou ze haar geloof afzweren. Maar ze deed het niet. Weet je hoe lang ze gevangen heeft gezeten? 16 jaar! Moet je je even indenken... 16 jaar.

Ik lees een stukje voor. 'De eerste periode van gevangenschap verblijft ze in een zeecontainer. Twen zegt daarover het volgende: "Overdag was het extreem warm, maar in de nacht juist buitengewoon koud. Aanvankelijk zat ik gevangen met andere christenen, maar later werd ik in isolatie geplaatst omdat ik het Evangelie deelde met andere gevangenen. Ik probeerde stiekem contact te leggen met christenen in de andere containers via de openingen van een ventilatierooster. Toen ze dat doorkregen, hebben ze de containers gedraaid, waardoor er geen contact meer mogelijk was." Telkens wordt er druk op Twen uitgeoefend om haar geloof te verloochenen. Op een keer wordt op het heest van de dag haar container helemaal afgesloten, inclusief de ventilatieroosters. Hierdoor kan ze geen adem meer halen. "Ik vocht voor mijn leven, maar ik trok het niet. Het was teveel en ik bad: 'God, helpt U alstublieft!' De woorden uit Petrus' brief kwamen in mijn gedachten: 'Geliefden, laat de hitte van verdrukking onder u, die tot uw beproeving dient, u niet bevreemden alsof u iets vreemd overkwam. Maar verblijd u naar de mate waarin U gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, opdat U zich in de openbaring van Zijn heerlijkheid mag verblijden en verheugen.' Ik realiseerde me dat het niet vreemd was wat er gebeurde. Dit is wat alle christenen overkomt. Aan de ene kant ervoer ik vreugde in God, maar tegelijk was het heel pijnlijk. Maar de bijbelverzen gaven me troost. Toen opeens zorgde God voor frisse lucht waardoor ik kon ademen. Ik ervoer zo enorm de aanwezigheid van de Heilige Geest. Het deed me sterk denken

aan de vrienden van Daniël in de vurige oven. God redde hen uit het vuur. Ik heb dezelfde ervaring gehad. Zo'n twee uur lang is de container afgesloten geweest, maar ik kon gewoon ademen. Toen deden ze het raam en de deur van de container weer open. Ze keken erg verrast toen ze zagen dat ik nog in een prima conditie was. Andere christenen vertelden dat toen ze me uit de container zagen komen, mijn gezicht straalde." Merk je wat ze zegt? 'Ik ervoer zo enorm de aanwezigheid van de Heilige Geest.' Dat is de Trooster, de Parakleet, de Helper die Twen erbij geroepen heeft! Maar Twen is ook heel eerlijk. Want zo'n heel mooi verhaal kan het ook bijna romantisch maken, het lijden omwille van Jezus. Maar dat is het beslist niet. Ze vertelt bijvoorbeeld, dat veel christenen bezweken door de martelingen en de verklaring tekenenden. 'Als iemand naast je ook lijdt,' zegt Twen, 'dan geeft dat kracht en saamhorigheid. Als andere christenen hun geloof verloochenen, maakt dit het lijden extra zwaar. Het moedigde de beulen aan om harder te slaan. Ze werden steeds bozer op christenen die niet tekenden. Ik had toen een bijzondere ervaring. In een visioen zag ik de sterren aan de hemel. Ze werden steeds groter. Het was alsof er een frisse wind langs mijn gezicht waaide. Ook hoorde ik mooie muziek, het zingen van liederen. Ik dacht dat het engelenzang was. Het leek net alsof ik in de ruimte zweefde. Toen ik vervolgens mijn ogen opendeed, zag ik de mensen weer die me pijnigden. Het maakte me heel verdrietig om weer omringd te zijn door deze mannen. Ik vroeg: 'Waarom, o God?' Denk nooit te licht over het lijden. Je kunt eronder bezwijken, en je kunt onder druk Jezus verloochenen, net als Petrus. Maar tegelijkertijd: wees ook niet bang. Want er is een Helper, de Parakleet, de Heilige Geest, die in je woont, en die je niet verlaat. Die je ook terug kan halen, net als Petrus. Hij is je Trooster. Hij is je Verdediger. Hij gaat voor je door het vuur.

4. Laat de Geest je bijsturen... én je vrede geven!

En tegelijkertijd... is Hij soms ook lastig. De Heilige Geest kan het je knap moeilijk maken, als Hij in je woont. Dat heb je met mensen ook. Als je iemand hebt die tijdelijk bij je inwoont, dat valt meestal niet mee. 'Inwoning', dat geeft heel vaak gedoe en ellende. En als de Heilige Geest in je woont, dan ziet Hij dus ook alles. Hij weet alles. Dat is niet fijn, want we hebben allemaal patronen in ons leven, waarvan we weten dat ze niet goed zijn, maar die we toch koesteren, die we krampachtig vasthouden.

Deze week is je kans, want volgende week hopen we samen het Heilig Avondmaal te vieren. Luister goed naar Degene die bij je inwoont. Luister goed naar wat de Heilige Geest je deze week te zeggen hebt. Misschien moet je een ruzie bijleggen. Misschien moet je breken met een foute gewoonte. Misschien moet je loskomen van je geld of je bezit. Misschien moet je eindelijk gehoorzamen aan de roepstem van God, omdat je al lang weet, dat Hij je een bepaalde kant op roept.

Nee, de Heilige Geest is lang niet altijd gemakkelijk. Maar Hij is altijd goed. Oneindig goed. Alleen maar goed. Volmondig goed. Wees dus niet ongerust. Wees niet bang, ook niet om los te laten wat je nu zo koestert. Want God Zelf koestert jóú.

Denk aan Twen. In 2020 kwam ze vrij. Haar periode van gevangenschap ziet ze niet als verloren tijd. Ze zegt: 'Vanuit geestelijk perspectief heeft het me zoveel rijkdom opgeleverd. Ik hoor van andere ex-gevangenen dat ze door mijn geloof bemoedigd zijn. God heeft me willen gebruiken om anderen tot Jezus te brengen.' De Heilige Geest verbindt ons, met de God de Vader en met God de Zoon, met Twen in Eritrea, en met elkaar. En samen mogen we ons verheugen op volgende week, op het Heilig Avondmaal. Als we het zién en próeven, dat we de tekenen van Jezus' lichaam en bloed in ons mogen opnemen. Dat Hij als het ware zichtbaar in ons leven binnenkomt, zoals de Heilige Geest binnenkomt. Zo concreet wil Hij in ons wonen. 'Als iemand Mij liefheeft, zal hij Mijn woord in acht nemen; en Mijn Vader zal hem liefhebben, en Wij zullen naar hem toe komen en bij hem intrek nemen.' De Heilige Geest komt binnen, als je Jezus liefhebt. Door Hem woont de Vader in je. Door Hem woont de Zoon in je. En Hij, de Trooster, geeft je van binnenuit vrede, intense, diepe vrede, wat er ook gebeurt, een vrede die je niet begrijpt. En mét die vrede een onvoorstelbare vreugde, een vreugde die niemand je afpakt. Amen.